

участъта на българитѣ въ Турско, зависѣло изключително отъ едно искрено примирение съ турското владичество, отъ единъ видъ съюзъ, единъ видъ политическо побратимяване съ господствуещето турско племе, та заедно съ него да се развива, да напредва, да се издига и българското племе въ своята цѣлостъ подъ една своя черковна власть, подъ единъ и сжщъ скиптъръ, скиптра на Султана, за своя граждански животъ.

Подобни проповѣди, основателни или неоснователни — това се спорѣше, — не бѣха до онова врѣме рѣдкость както въ нѣкои български градове, така и между цариградскитѣ българи като пò-будни, най-вече слѣдъ кръмската война, по която, както е извѣстно, цѣла почти Европа бѣше се опълчила противъ Русия, за да спаси Турция. Дѣйствително, слѣдъ тази война, свършена, както е тоже извѣстно, не съ успѣхъ за Русия, западно-европейската политика на изтокъ бѣше си поставила за правило да пази цѣлостъта на Турция срѣщу каквито и да сж противни домогвания, главно срѣщу Русия; прѣдъ видъ на това тя залѣгаше всѣчески да прокара между християнскитѣ народонаселения въ турската империя идеята, че часътъ за разлагането на тая държава не е още настаналъ, та за това въ тѣхенъ собственъ интересъ, па и въ интереса на сама Европа, пò-добрѣ било да стоятъ тия народонаселения мирни и да се развиватъ постепенно подъ султановия скиптъръ при мѣстни нѣкои правдини, отколкото да ходятъ да си хабятъ напразно жизненнитѣ сили съ кървави, но несполучливи опитвания, и съ скжпи, но безполезни жертви за отдѣленъ политически животъ. Въ подкрѣпление на тази политика идѣше по онова врѣме и пò-голѣмата частъ отъ западно-европейския печатъ не само въ вѣстници и периодически списания, но и въ отдѣлни брошури и въ цѣли съчинения, които,